

Pronk

nodig de minister hierbij uitdrukkelijk uit – ik hoop dat de Kamer mij daarin steunt – om de ruimte die er volgens mij in het regeerakkoord op dat punt zit, ook te benutten. Ik zou graag van de minister daar juist ook een reactie op willen vernemen.

Minister **Pronk**: Voorzitter! De eerste overweging van de motie is dat het van het grootste belang is dat er op korte termijn in Europees verband afspraken tot stand komen over het realiseren van de Kyoto-afspraken en het toepassen van flexibele instrumenten hierbij. Ik dacht dat hierover geen enkel meningsverschil tot uitdrukking was gekomen in het overleg dat ik gisteren met de vaste commissie heb gevoerd. Integendeel, ik heb mij uitgeput in een uiteenzetting over datgene wat ik momenteel doe om het tot stand komen van die afspraken te bevorderen.

De tweede overweging is dat het te strikt vasthouden aan de afspraken uit het regeerakkoord over de inzet van flexibele instrumenten en het niet benutten van de ruimte die het regeerakkoord op dit punt biedt, het bereiken van overeenstemming met de andere EU-lidstaten ernstig kan bemoeilijken. Als er zou staan dat het te strikt vasthouden dat zou kunnen bemoeilijken of dat het kan worden bemoeilijkt wanneer de regering eventueel een keer te strikt zou vasthouden aan die afspraken, dan is dat een veronderstelling. Die is echter niet zo relevant. Hier staat dat de regering te strikt vasthoudt aan de afspraken uit het regeerakkoord. Ik heb mij gisteren uitvoerig geput in een uiteenzetting dat een regeerakkoord in de terminologie van de voorzitter van de fractie, in naam waarvan ook ik in dit kabinet ben benoemd, geen keurslijf is maar een richtlijn. Ik houd mij daaraan vast, maar uiteraard is het een uitgangspunt dat moet leiden tot overeenstemming. Ik heb ook uitvoerig uiteengezet dat er onderhandelingen worden gevoerd, dat het gaat om de formulering van afspraken als een inzet in onderhandelingen en dat de uitkomst van onderhandelingen anders kan zijn dan de inzet daarvan. Ik ben gaarne bereid die uiteenzetting nu opnieuw te geven, maar ik had de indruk die uiteenzetting zo duidelijk te hebben gegeven dat het niet noodzakelijk was om die hier te bevestigen. Ik houd tegen een interpretatie van het overleg van gisteren dat ik te strikt

heb vastgehouden en nog steeds vasthoud aan de afspraken uit het regeerakkoord. Het is geen keurslijf, maar een richtlijn.

Ik kom bij de operationele paragraaf: verzoekt de regering een maximale inspanning te plegen om in Europees verband tot afspraken te komen en de ruimte die het regeerakkoord biedt te benutten. Ik heb redelijk uitvoerig uiteengezet wat mijn inspanningen zijn. Ik ben vorige week speciaal naar Washington getogen om met mijn Amerikaanse collegae hierover te overleggen. Ik heb regelmatig overleg met Europese collegae, ook buiten de raden om. Ik heb uiteengezet dat ik met een tweetal andere collegae zeer speciale relaties heb om te komen tot onderhandelingen die het mogelijk maken het desbetreffende akkoord te verwezenlijken, gegeven de voorwaarden die de Nederlandse regering in het regeerakkoord heeft vastgelegd, te weten dat het akkoord ook zal moeten worden geratificeerd door landen buiten Europa. Mijn inspanningen zijn kwantitatief omvangrijk. Kwalitatief getuigen ze van dezelfde creativiteit waarvan ik doorgaans blij heb gegeven bij dergelijke aangelegenheden.

Ik zeg niets over de ruimte die het regeerakkoord biedt. Per slot van rekening zijn wij bezig met onderhandelingen. Dan laat je het achterste van je tong niet zien.

De **voorzitter**: Mevrouw Vos, ik hoor net van de voorzitter van de vaste commissie dat u gisteren in het algemeen overleg zelfs een derde termijn heeft gehad. Nu heeft u eigenlijk een vierde termijn. Ik geef u gelegenheid om nog een korte vraag te stellen, maar daarna moeten wij echt een einde aan dit debat maken.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Voorzitter! De minister mag de tweede overweging, waarmee hij blijkbaar moeite heeft, lezen zoals hij dat wil doen. De motie zegt niet dat de regering te strikt vasthoudt. Er staat "te strikt vasthouden", wat mag worden gelezen zoals de minister net heeft gezegd: als je te strikt vasthoudt aan.

Minister **Pronk**: Voorzitter! Ik voel van een aantal fracties in dit huis regelmatig een zeker wantrouwen tegen onze inspanningen om een goede uitkomst van de desbetreffende onderhandelingen te bereiken.

Ik probeer iedere keer duidelijk te maken wat die inspanningen zijn. Ik heb geen behoefte aan de motie, omdat zij te veel is gebaseerd op wantrouwen tegen de inspanningen die ik mij momenteel getroost. Om die reden ontraad ik de aanvaarding van deze motie. Zij zou mij minder ruimte bieden dan die welke ik mijzelf heb verschaft.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, vanmiddag over de moties te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is een debat naar aanleiding van een algemeen overleg op 22 april 1999 over het **kunstvakonderwijs**.

□

Mevrouw **Visser-van Doorn** (CDA): Voorzitter! In het algemeen overleg van vorige week donderdag gaf de staatssecretaris aan dat "de commissie-Van Heusden is gestart in de wetenschap dat er een taakstelling van 25 mln. lag. Men heeft de opdracht onder die voorwaarde aanvaard". Zoals ik in het overleg heb aangegeven, ben ik die mening niet toegedaan. Volgens ons heeft de voorganger van deze staatssecretaris, de heer Nuis, indertijd een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de bezuinigingstaakstelling en de opdracht aan de projectorganisatie. Verder zei de staatssecretaris in het AO dat de bezuinigingsoperatie zodanig gestalte zal krijgen, dat geen sprake is van onherstelbare schade.

Afgelopen weekend ontvingen wij een brief van de projectorganisatie kunstvakonderwijs. Bovendien verscheen in Trouw van zaterdag jongstleden een artikel over dit onderwerp. Daarin zegt de voorzitter van de projectorganisatie dat "hij nooit de opdracht kreeg met zijn reorganisatie een bezuiniging te bereiken, dat dat ook later niet is gewijzigd en dat hij anders de opdracht ook nooit had aangenomen".

Tussen de uitspraken van de staatssecretaris en de opvattingen van de projectorganisatie zit nogal wat licht. Ik vraag de staatssecretaris om uit te leggen hoe dat kan. Daarnaast blijft volgens ons op deze

Mevrouw Lambrechts (D66)

manier de onduidelijkheid voortdu-
ren over de al dan niet bestaande
samenhang tussen de taakopdracht
van de projectorganisatie en de
bezuinigingstaakstelling. De vele
ongeruste reacties van academies en
conservatoria die ik de afgelopen
dagen kreeg, onderstrepen dit alleen
maar. Op deze manier dreigt een
belangrijk proces terecht te komen in
"aanmodderen", met alle gevolgen
van dien voor de sector.

Blijkbaar was mijn eerdere
Kamerbreed gesteunde motie de
staatssecretaris niet helder genoeg.
Vandaar dat ik vandaag wederom
een motie indien.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende, dat in de Kamerbreed
aanvaarde motie-Visser-van Doorn
(26200-VIII, nr. 54) is uitgesproken
dat de inhoudelijke herstructurering
van het kunstvakonderwijs niet in het
gedrang dient te komen door het
doorvoeren van bezuinigingen;

overwegende, dat de project-
organisatie kunstvakonderwijs in de
uitvoering van haar opdracht tot
inhoudelijke herstructurering
gehinderd wordt door de voortdu-

rende onduidelijkheid over al dan
niet bestaande samenhang tussen
haar taakopdracht en de bezuini-
gingstaakstelling;

spreekt uit dat het betrekken van
(onderdelen van) de bezuinigings-
taakstelling van 25 mln. bij de
inhoudelijke herstructurerings-
voorstellen van de projectorganisatie
niet behoort tot de taakopdracht van
die projectorganisatie,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is
voorgesteld door het lid Visser-van
Doorn. Naar mij blijkt, wordt zij
voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 9 (25802).

Mevrouw **Lambrechts** (D66):
Mevrouw de voorzitter! Vanaf het
begin van de discussie over de
herstructurering van het kunst-
vakonderwijs en de taakstelling van
25 mln. is door de fractie van D66 en
eigenlijk de hele Kamer uitdrukkelijk
gevraagd om de herstructurerings-
discussie niet te belasten met de
taakstelling. Die wens is keer op keer
herhaald. Bij het aantreden van Paars
II is daarop ook niet teruggekomen.
Zo zijn wij het traject ingegaan en zo
willen wij het traject afronden.
Waarom? Omdat het denken over

vernieuwing en herstructurering
onmiddellijk geblokkeerd zou worden
op het moment dat men focust op
die 25 mln. Het gaat niet aan om een
taakopdracht tegen het eind van de
rit te wijzigen. Van de staatssecretaris
hebben wij inmiddels begrepen
dat dat ook niet zal gebeuren. Als wij
aan het eind van de rit moeten
concluderen dat de herstructurering
en de bezuiniging niet met elkaar
accorderen, dat de bezuiniging wél
van invloed is op de vernieuwing,
dan zullen wij opnieuw in debat
moeten treden. Het is niet uit te
sluiten dat daarbij opnieuw over de
taakstelling zal moeten worden
gesproken. Zo lees ik de motie op
stuk nr. 54, die tijdens de begrotings-
behandeling is ingediend. Daar staan
wij overigens niet toevallig onder;
daar staan wij onder, omdat wat
daarin wordt gevraagd steeds onze
inzet is geweest. Wij hebben dus niet
echt behoefte aan een nieuwe motie,
omdat er al een oude motie ligt die
voldoende zegt waar het op staat, en
omdat er een volstrekt heldere
taakopdracht ligt aan de project-
organisatie, dat deze twee trajecten
niet met elkaar verknoot worden.

Ik vraag de staatssecretaris wel
waarom hij in het overleg van 22
april gesuggereerd heeft dat hij op
dit onderdeel met een project-
organisatie tot overeenstemming zou
zijn gekomen, en dat er van twee
kanten begrip was dat het uiteinde-
lijke advies rekening zal houden met
die bezuiniging. Verder suggereerde
hij dat met de HBO-raad nog overleg
zal zijn geweest, na de bewuste wat
ongelukkige uitspraak in een artikel
in NRC Handelsblad. Ik heb
inmiddels begrepen – ik hoor dat
graag van de staatssecretaris – dat er
daarna geen contact meer is
geweest.

De heer **Nicolaï** (VVD): Voorzitter! De
VVD-fractie is ongelukkig; zij vindt
dat de staatssecretaris dit dossier op
een heel ongelukkige wijze behan-
delt. Wij hadden eerst de brief van 3
maart aan de Kamer over het
onderwerp herstructurering en
bezuiniging kunstvakonderwijs,
waarin melding werd gemaakt van
wat in de onderhandelingen met de
HBO-raad aan de orde zou zijn
geweest: hij had gesuggereerd dat
een deel van de taakstelling bij het
wetenschappelijk onderwijs of de
werkplaatsen gevonden zou kunnen

Nicolai

worden. Dat was in de eerste plaats onjuist, en in de tweede plaats onkies. Het laatste is door de staatssecretaris bevestigd. De dag daarna lezen wij in NRC Handelsblad een interview, waarin staat dat het rapport van de projectorganisatie kunstvakonderwijs de prullenbak in kan als daarin de bezuinigingen niet voldoende zijn verwerkt of mogelijk worden gemaakt. Dat was ongelukkig, maar ook onterecht, omdat zoals hier door vorige sprekers terecht is opgemerkt, de Kamer van meet af aan heeft gezegd dat die inhoudelijke herstructurering in de taakopdracht aan het projectbureau losstaat van bezuinigingen.

Voorzitter! Ik zit al aan de vier o's, waarin we dezer dagen alles gieten. Maar nu komen er een aantal brieven bij ons binnen van de projectorganisatie die ik net noemde en van de instellingen zelf, waarin gesuggereerd wordt dat de staatssecretaris onwaar is geweest in zijn informatie over de omgang tussen de verschillende partijen. Dan zitten we aan de vijfde "o"!

Voorzitter! De motie op stuk nr. 54 is niet alleen Kamerbreed aangenomen, maar ook bijna Kamerbreed ondertekend. Die motie is klip en klaar, en bevestigt nog eens dat de gevolgen van de bezuinigingen nu niet onomkeerbaar mogen zijn als het gaat om de inhoudelijke herstructurering die wij allemaal voorstaan. Dat is wat mij betreft het springende punt. Daarnaast is in het algemeen overleg expliciet gevraagd. De staatssecretaris heeft op de valreep bijna letterlijk gezegd dat er geen sprake zal zijn van onherstelbare schade en dat de motie daarmee naar letter en geest blijft worden uitgevoerd door de bewindspersoon. Na de commotie die opnieuw is ontstaan, verzoek ik de staatssecretaris of hij ons opnieuw deze geruststelling kan geven. Wij hebben er geen enkele behoefte aan dat opnieuw in een motie te bekrachtigen, wat het geval zou zijn als wij mee zouden doen met de motie van het CDA.

□

Mevrouw **Belinfante** (PvdA): Voorzitter! De fractie van de Partij van de Arbeid heeft geen behoefte aan de motie die nu door mevrouw Visser-van Doorn is ingediend, en wel om het volgende. Van de bezuinigingstaakstelling, zoals

becijferd in de motie, van 25 mln., weten wij allemaal dat het helemaal niet meer gaat om dit bedrag. In de stukken die de afgelopen dagen zijn gewisseld, wordt gesproken over 10 mln. Wat dat betreft hebben we de eerste 15 mln. dus al gehad. Verder heeft de PvdA-fractie er geen behoefte aan te treden in iets wat zich ontwikkelt als een conflict tussen de staatssecretaris en zijn ambtenaren over een taakopdracht waarvan het eindresultaat op 10 mei gereed zal zijn. De kans dat daarin nog heel veel verandert, is niet zo gek groot. Bovendien heeft de staatssecretaris in het overleg aan ons allen al doen weten dat hij niet alleen zijn best zal doen, maar dat hij...

Mevrouw **Lambrechts** (D66): Mevrouw Belinfante sprak over een conflict over de taakopdracht. Ik hoop dat zij het mij eens is dat de heldere taakopdracht voor de projectorganisatie onder leiding van Van Heusden niet moet worden veranderd?

Mevrouw **Belinfante** (PvdA): Mevrouw Lambrechts is iets te snel, want ik wil de staatssecretaris hierover nog een vraag stellen.

Wij moeten constateren dat er een conflict is gerezen. Ik vind echter niet dat het aan de Kamer is om zich te mengen in een conflict tussen de staatssecretaris en een ambtenaar. Is het juist dat in het gedeelte van het rapport dat thans gereed is, geen cijfers worden genoemd?

□

De heer **Van der Vlies** (SGP): Mevrouw de voorzitter! In het algemeen overleg van vorige week heb ik herhaald dat de SGP-fractie van mening is dat het inhoudelijke herstructureringsproces niet gebruuskeerd mag worden door een financiële taakstelling. Je ziet namelijk altijd dat bij innovaties en herschikkingen het een het ander hindert. Door een financiële taakstelling kun je niet optimaal voldoen aan de doelstelling van een inhoudelijke herstructurering. Het is daarom goed dat de staatssecretaris in dat algemeen overleg heeft gezegd dat hij ook op het punt van de financiën "on speaking terms" is met de projectorganisatie. De projectorganisatie heeft daarna echter kenbaar gemaakt dat het in haar perceptie toch een slagje anders

ligt. Het is goed dat de staatssecretaris nu klip en klaar aangeeft wat de stand van zaken is. Die moet overeenkomen met de motie-Visser-van Doorn van eind vorig jaar. Als dat niet zo is, is de motie die mevrouw Visser-van Doorn nu heeft ingediend niet overbodig.

□

Staatssecretaris **Van der Ploeg**: Voorzitter! Het is misschien aardig om even terug te blikken. De taakstelling van 25 mln. stamt uit 1996 en is keurig meegenomen in en toegelicht bij de begrotingen vanaf 1997. Ik was bij mijn aantreden, net zoals de Kamer, op de hoogte van deze taakstelling, maar belangrijker is dat ook de projectorganisatie hiervan op de hoogte was. Deze projectorganisatie ontwikkelt voorstellen voor het kunstvakonderwijs. Bezuinigingen zijn altijd lastig te verteren. Dat geldt voor elke sector en dus ook voor het kunstvakonderwijs.

Dat wil echter niet zeggen dat er in 1996 geen argumenten waren voor de bezuiniging. Men moest met minder geld beter werk leveren. De studentenaantallen in het kunstvakonderwijs moesten en gingen omlaag. Die gedaalde studentenaantallen in combinatie met het bevroren – en dus niet gedaalde – budget leiden op dit moment tot een relatief ruime bekostiging van deze sector als je die vergelijkt met de rest van het hoger beroepsonderwijs. Daarnaast worden de mogelijkheden onderzocht om te komen tot een betere samenwerking en daarmee tot een betere afstemming van de opleidingen. Dat is ook in het algemeen overleg aan de orde geweest. Waar mogelijk moeten schaalvoordelen gerealiseerd worden. Het is voor mij niet zozeer de vraag of de bezuiniging van 1996 kan worden doorgevoerd als wel op welke wijze een en ander ingevuld wordt. De Kamer heeft zich daar duidelijk over uitgesproken. In de motie-Visser-van Doorn (26200-VIII, nr. 54) word ik opgeroepen ervoor te waken dat de inhoudelijke herstructurering niet in het gedrang komt door het doorvoeren van bezuinigingen en om gebruik te maken van de actieve participatie van de sector in het proces van bezuiniging en herstructurering. Daarmee word ik terecht voor de uitdaging geplaatst om de inhoudelijke herstructurering

Van der Ploeg

en de bezuiniging hand in hand te laten gaan. Daar waren en zijn al mijn inspanningen op gericht.

Op 24 februari van dit jaar heb ik uitgebreid bestuurlijke overleg gehad met de HBO-raad over de invulling van de bezuiniging. Dit overleg voer ik zorgvuldig en constructief, zoals mij is verzocht in de motie op stuk nr. 54. Wij zijn het eens geworden over de invulling van de taakstelling voor het jaar 2000 van oorspronkelijk 18 mln. Om zo'n bedrag gaat het echter allang niet meer. In het voortraject is een gezamenlijke inspanning geleverd waardoor de taakstelling voor het jaar 2000 beperkt kon worden tot 5 mln. De rest is ingevuld door andere maatregelen op het terrein van niet-EU-studenten en de pseudo-kunstopleidingen in het HBO. Na 2000 resteert ook geen bedrag meer van 25 mln., maar van structureel 10 à 12 mln. Dat bedrag is op 24 februari niet even snel ingevuld. Ik heb met de HBO-raad afgesproken dat wij over de invulling later verder zullen spreken, als ook het advies van de projectorganisatie bekend is. Wij kunnen dan de inhoud aan het beschikbare geld koppelen. Wat mij betreft is dat een garantie voor maximale zorgvuldigheid.

Men heeft mij gevraagd of de projectorganisatie de opdracht heeft om een voorstel te doen voor bezuinigingen. Mijn antwoord was en is dat de projectorganisatie die opdracht niet heeft en dat dit ook niet nodig is. Het is namelijk logisch dat ook de projectorganisatie de bekende kaders voor het kunstvakonderwijs benut. Daar horen de meerjarige begrotingskaders bij; kaders die keurig via het autorisatierecht van het parlement zijn vastgelegd. De afgelopen drie begrotingen zijn zij niet gewijzigd. De projectorganisatie is en was hier volledig van op de hoogte. Zij heeft haar opdracht aanvaard in de wetenschap dat de taakstelling er is en ik met dit kader ook rekening zou houden. De projectdirecteur heeft mij dat afgelopen dinsdag nog eens duidelijk bevestigd.

De projectorganisatie zal op 10 mei haar eindrapport aanbieden. Ik streef ernaar om daar in juni een standpunt over in te nemen. Ik zal daarbij het advies van de Raad voor cultuur en de Onderwijsraad betrekken en de uitkomsten van het overleg met de hogescholen. Ook op dat punt is er dus zorgvuldigheid. De

nota bevat natuurlijk voorstellen voor onderwijsinhoudelijke veranderingen en voorstellen van bestuurlijke aard. Voor dit laatste type voorstellen, zoals de bekostiging van de kunstopleidingen, is een goede afstemming met de beleidsontwikkeling in het kader van het HOOP vereist. Ook de samenhang met de voorstellen inzake het lerarentekort moet aandacht krijgen.

Ik begrijp uit diverse werkbezoeken dat de onderwijsinhoudelijke voorstellen van de projectorganisatie op brede steun kunnen rekenen, maar over de bestuurlijke voorstellen is het laatste woord zeker nog niet gesproken. In de beleidsagenda HOOP 2000 worden de autonomie van de instellingen en de gewenste deregulering benadrukt. Dat zijn belangrijke aandachtspunten bij mijn beoordeling van de adviezen van de projectorganisatie.

Er is gesproken over "onjuist, onkies, onterecht en onwaar"; genoeg om iemand even aan het denken te zetten. Ik neem afstand van al die o's. Ik zal dat proberen uit te leggen. Over het "onjuiste" uit de brief van 3 maart is reeds gesproken. Het was misschien beter als ik in die brief had geformuleerd: aan de orde zijn geweest de pseudo-opleidingen in het wetenschappelijk onderwijs. Inmiddels is het inspectierapport terzake behandeld. "Onkies" is een woord dat ik niet voor mijn rekening kan nemen. De beschrijving in de brief van hetgeen aan de orde is geweest, is niet onjuist, maar juist.

Er is gevraagd naar de zinsnede in NRC Handelsblad over het in de prullenbak gooien van het advies van de projectgroep. Het advies zal absoluut niet de prullenbak ingaan. Ik vind er echter geen doekjes om dat het advies moet passen binnen het bekende budgettaire kader. De projectorganisatie is daarvan op de hoogte. Zij zal echter geen gedetailleerde financiële – dit mede in antwoord op een vraag van mevrouw Belinfante – kaders aangeven, want daarover gaat de projectorganisatie niet. In dat opzicht is er sprake van een non-discussie. In het rapport van de projectorganisatie zullen met name onderwijsinhoudelijke voorstellen worden gedaan, bijvoorbeeld voor kwalificatiesystemen, toetsing, en een aantal reorganisatievoorstellen. Zij zullen niet voorzien worden van een financieel plaatje, want dat is mijn taak. Er is enige verwarring

ontstaan over uitlatingen van de directeur van de projectorganisatie. De laatste dagen heb ik hierover met hem uitgebreid contact gehad, mede naar aanleiding van een aantal brieven van de projectorganisatie die de Kamer blijkbaar ook heeft ontvangen. Ik heb hem gevraagd of hij het eens was met hetgeen ik heb gezegd in het algemeen overleg.

Ik lees voor uit het verslag: "De projectorganisatie heeft geen opdracht om bezuinigingsvoorstellen te doen. Zij heeft echter geen mandaat om af te wijken van het budget. De voorstellen zullen des relevanter zijn naarmate er meer rekening wordt gehouden met het gegeven financiële kader. De staatssecretaris meldde onlangs met de heer Van Heusden te hebben overlegd, waarbij deze heeft gezegd het logisch te achten dat er rekening wordt gehouden met het financieel kader. Van deze commissie kan echter niet verwacht worden dat zij plannen voorziet van een gedetailleerde financiële invulling. Het advies zal zodanig zijn dat het past in verschillende financiële kaders. Daarbij moet echter voorkomen worden dat het veld de indruk krijgt dat er straks extra geld voor het HBO beschikbaar is."

Ik heb dit gedeelte van het verslag precies met de heer Van Heusden doorgenomen. Hij staat daar vierkant achter.

De heer **Nicolai** (VVD): Ik weet niet of hiermee alle o's zijn behandeld, maar er was wel een o van onkies.

De **voorzitter**: U moet het heel kort houden. Dit is de behandeling van een verslag van een algemeen overleg, waarin dit onderwerp, neem ik aan, aan de orde is geweest.

De heer **Nicolai** (VVD): Het kan zeker heel kort.

De staatssecretaris erkent namelijk in het zojuist gehouden AO expliciet dat dit onkies was. En dat is in strijd met wat hij nu formuleert.

Staatssecretaris **Van der Ploeg**: In het AO zijn dan misschien niet de aanhalingstekens gehoord bij mijn gebruik van het woord "onkies". De heer Nicolai gebruikt "onkies" zonder aanhalingstekens. Ik vind het woord wat scherp. Het is inderdaad onhandig geweest. Je had kunnen zeggen dat ik feitelijk verslag heb gedaan van hoe het aan de orde is

Van der Ploeg

geweest. Het was netter geweest als daar had gestaan: aan de orde is geweest de pseudo-opleiding in het wetenschappelijk onderwijs. Dit is volgens mij echt een detail. Het is een semantische kwestie. Wij hebben hierover van gedachten gewisseld in het AO en ik heb er eigenlijk geen behoefte aan om daar meer aan toe te voegen.

De heer **Nicolaï** (VVD): Een van de ander o's betrof de uitspraak in NRC Handelsblad over het in de prullenbak verdwijnen als het rapport van de werkgroep-Van Heusden onvoldoende aan de bezuiniging tegemoetkomt. Wat de staatssecretaris nu inhoudelijk betoogt, is dat het verband dat in NRC Handelsblad wordt gelegd, niet moet worden gelegd. Het komt erg ongelukkig uit voor de Kamer als de staatssecretaris nu toch probeert de indruk te wekken dat de formulering in NRC Handelsblad op 4 maart wel een juiste voorstelling van zaken is.

De **voorzitter**: Viel 4 maart na het vorige algemeen overleg dat hierover werd gevoerd?

De heer **Nicolaï** (VVD): Ja.

De **voorzitter**: Heeft u dat dan niet tijdens het algemeen overleg gevraagd?

De heer **Nicolaï** (VVD): Ja, maar ik vraag nu opnieuw wat het standpunt van de staatssecretaris is. De inhoud van het antwoord dat hij nu geeft, is in strijd met de formulering die hij gebruikte in dat interview.

Staatssecretaris **Van der Ploeg**: Voorzitter! Dit is aan de orde geweest in het AO. Ik houd het heel kort.

Het naar de prullenbak verwijzen, sloeg op het volgende. Als een rapport verschijnt – ik heb nu de verzekering dat dit niet zal gebeuren – waarin bijvoorbeeld financiële claims staan die niet passen in het financiële kader, zou ik daar weinig aan hebben, want ik heb geen financieel kader. Nu komt er een rapport uit – dat zal 10 mei gepresenteerd worden – dat niet haaks staat op het financieel kader. Sterker nog, een en ander zal ingevuld kunnen worden met een kleiner financieel kader, een groter financieel kader of een financieel kader dat de Kamer en mij bekend is.

De **voorzitter**: Dat antwoord heb zelfs ik de staatssecretaris zojuist al horen geven.

Mevrouw **Lambrechts** (D66): Ik hoorde de staatssecretaris de discussie over dit onderwerp typeren als een non-discussie. Misschien is het goed om met elkaar vast te stellen dat, als wij hier een non-discussie voeren, het in elk geval een discussie is die door de staatssecretaris zelf is gestart. Dat heeft hij gedaan door middel van het interview in NRC Handelsblad, maar ook door de verwarring die in het AO is ontstaan over het al dan niet instemmen met een advies waarin rekening wordt gehouden met een financieel kader dat uitgaat van een taakstelling.

Staatssecretaris **Van der Ploeg**: Ik kan mevrouw Lambrechts hetzelfde antwoord geven als de heer Nicolaï. Er is wat onrust gezaaid. Dat was de reden voor het AO. De projectorganisatie heeft enkele brieven geschreven. Ik heb zelfs een brief gekregen van de directeur daarvan. Er is mij verteld dat hij het betreurt dat die brieven zijn uitgegaan. Hij zegt: naar aanleiding van de berichtgeving heb ik ongetwijfeld impulsief gereageerd, niet alleen naar u – dat ben ik – maar ook naar overigen; soms is het beter een wijle uit het raam te staren alvorens te doen.

Er is dus sprake van onrust die bij de projectorganisatie is ontstaan over het AO. Dat blijkt bij nader inzien geen onrust te zijn en dat bedoelde ik met een non-discussie.

Mevrouw **Lambrechts** (D66): Die non-discussie vindt dus vooral plaats tussen de staatssecretaris en de projectorganisatie. Dat begrijp ik uit het wederom gerectificeerde advies van de projectorganisatie, dat haaks staat op de brieven die wij daarover gisteren hebben gekregen.

Staatssecretaris **Van der Ploeg**: Nee. Er schort niets aan de communicatie tussen mij en de projectorganisatie of aan de communicatie tussen mij en de HBO-raad. Elke discussie daarover die zou zeggen dat het niet het geval is en dat de communicatie slecht zou zijn, is een non-discussie, want de communicatie is reuzegoed.

Mevrouw **Visser-van Doorn** (CDA):

Ik dank de staatssecretaris voor zijn antwoorden. Ik ben altijd heel erg blij als iemand toch het licht ziet. Blijkbaar is er tussen het bericht in Trouw van de voorzitter van de projectorganisatie en het gesprek met de staatssecretaris dinsdagmorgen het een en ander gebeurd in de projectorganisatie. Op zichzelf is dat een prettige ontwikkeling. Ik zou woordelijk van de staatssecretaris willen horen waarover zij het eens geworden zijn. Over welke formulering zijn hij en de voorzitter van de projectorganisatie het eens geworden inzake de bezuiniging en de taakopdracht?

Staatssecretaris **Van der Ploeg**: Ik heb heel duidelijk uiteengezet wat mijn visie is. Met alles wat er gezegd is, is de directeur van de projectorganisatie het eens. Ik heb hem de letterlijke tekst gegeven van het verslag van het algemeen overleg. Dat verslag is goed doorgenomen met de directeur van de projectorganisatie. Hij heeft gezegd er vierkant achter te staan. Er bestaat geen millimeter verschil van mening.

De **voorzitter**: Bovendien heeft de staatssecretaris gezegd het eens te zijn met het dictum van uw motie. Is dat ook geen aanleiding daar nog eens goed over na te denken?

De heer **Van der Vlies** (SGP): Voorzitter! Ik wil even de mate van het met elkaar eens zijn toetsen. Op 10 mei komt het advies van de projectgroep. Die projectgroep stelt het advies op met de wetenschap van de meerjarencijfers voor het kunstvakonderwijs. Wat nu als de adviesgroep komt met een advies, naar beste inzicht, dat bijvoorbeeld 3 mln. boven de taakstelling ligt waarvan de staatssecretaris in zijn begroting uitgaat? Wat gaat er dan gebeuren?

De **voorzitter**: Ik zou het antwoord wel weten.

Staatssecretaris **Van der Ploeg**: Ik ben bang dat het een hypothetische vraag is van de heer Van der Vlies. Ik weet dat het advies van de projectorganisatie vooral bestuurlijke en organisatorische voorstellen betreft alsmede voorstellen voor de kwaliteitsoordelen. Het advies zal niet gaan over voorstellen voor de financiële kaders. Ik had het zo-even over een non-discussie. Dit is ook

Van der Ploeg

een beetje een non-discussie, want het opleggen van financiële kaders is mijn verantwoordelijkheid.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Omdat ik de voorzitter niet nog meer wil bruuskeren, want zij weet kennelijk meer dan ik...

De **voorzitter**: Nee, ik weet niks meer, maar wat de staatssecretaris nu zegt, heeft hij tien minuten geleden ook letterlijk gezegd. Vandaar dat ik kon zeggen het antwoord op die vraag al te weten.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Dan zal mij iets zijn ontgaan. Mijn excuses. Ik denk echter het dossier te kennen. Het spanningsveld dat daar al twee jaar in zit, is dat wij een meerjarentraject hebben afgesproken in het begrotingsritme. Het kunstvakonderwijs moet vernieuwd worden. De Kamer heeft Kamerbreed steeds gezegd dat beide gescheiden moeten blijven. De werkelijkheid is dat beide niet gescheiden zijn en dat er een advies moet komen. De staatssecretaris heeft bij herhaling gezegd, en daar pak ik hem dus op, dat die adviesgroep rekening zal houden met de financiële taakstelling. En dat is nu precies wat wij niet wilden.

De **voorzitter**: Mijnheer Van der Vlies, ik reageerde alleen op het feit dat de staatssecretaris in feite het antwoord al had gegeven. Ik ben ervan overtuigd dat de staatssecretaris bepaalt welk antwoord hij geeft. Dat is soms niet het antwoord dat u wilt horen. De staatssecretaris krijgt het laatste woord over dit onderwerp.

Staatssecretaris **Van der Ploeg**: In het AO heb ik het volgende gezegd, en dat is meegedeeld aan de directeur van de projectorganisatie: het advies zal zodanig zijn dat het past in verschillende financiële kaders. Er komt geen expliciet advies over een financieel plaatje. Dat is onze verantwoordelijkheid.

De motie op stuk nr. 9 van mevrouw Visser-van Doorn ontraad ik. Ik heb er geen behoefte aan, vooral omdat er al een motie 26200-VIII, nr. 54 is. Mijn tweede reden om de motie te ontraden is dat de overweging niet klopt. Zij luidt namelijk: overwegende, dat de projectorganisatie in de uitvoering van haar opdracht tot inhoudelijke

herstructurering gehinderd wordt door de voortdurende onduidelijkheid over al dan niet bestaande samenhang tussen haar taakopdracht en de bezuinigingstaakstelling. Daarin kan ik mij niet vinden.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, vanmiddag over de motie te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is het debat naar aanleiding van een algemeen overleg op 28 april 1999 over de **Regeling tegemoetkoming asbestslachtoffers**.

De heer **De Wit** (SP): Mevrouw de voorzitter! Gisteren heeft een algemeen overleg plaatsgevonden over de nieuwe regeling voor asbestslachtoffers die aanlopen tegen verjaring of tegen het feit dat hun voormalige werkgever niet te vinden is, failliet is of anderszins niet aan te spreken is. Ik heb die regeling gisteren een belangrijke stap vooruit genoemd, met name op de weg naar verkorting van de juridische lijdensweg voor de asbestslachtoffers in ons land. Drie punten hebben gisteren centraal gestaan; twee daarvan wil ik vanmiddag nog even bespreken, namelijk de hoogte van de vergoeding aan de asbestslachtoffers en de peildatum.

Met betrekking tot de hoogte van de vergoeding constateer ik in ieder geval een groot verschil tussen het bedrag dat in het kader van deze regeling wordt toegekend en de vergoeding die mogelijk is voor de asbestslachtoffers die een beroep kunnen doen op het Instituut asbestslachtoffers, dat zoals bekend eind vorig jaar tot stand is gekomen. De laatstgenoemde slachtoffers krijgen f 90.000; de eerstgenoemde slachtoffers krijgen slechts f 25.000. Dat vind ik een te groot verschil. De oorzaken die aan de gehele situatie ten grondslag liggen, zijn eigenlijk voor beide groepen slachtoffers dezelfde. Zij hebben te maken met jarenlange blootstelling aan asbest en de manier waarop in het verleden met asbest werd omgegaan; kortom: met de grote onzorgvuldigheid waarmee in ieder geval de werknemers in dit land te

maken hebben gehad en waarvan zij het slachtoffer zijn geworden. Om die ongelijkheid zoveel mogelijk ongedaan te maken, is ook in het kader van de regeling een bedrag van f 90.000 op zijn plaats. Vandaar dat ik de volgende motie indien.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende, dat bij de bepaling van de hoogte van de vergoeding voor asbestslachtoffers niet alleen dient mee te wegen de maatschappelijke erkenning voor het hun aangedane leed, maar ook de nalatigheid van de Staat waar het betreft de invoering van een algeheel asbestverbod;

overwegende, dat de financiële vergoeding voor asbestslachtoffers op grond van de Regeling tegemoetkoming asbestslachtoffers sterk afwijkt van die welke mogelijk is op grond van de regeling van het Instituut asbestslachtoffers;

van mening, dat er op die manier een ongerechtvaardigd onderscheid wordt gemaakt tussen de asbestslachtoffers;

verzoekt de regering de vergoeding op grond van de Regeling tegemoetkoming asbestslachtoffers op te trekken naar f 90.000,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid De Wit. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 12 (25834).

De heer **De Wit** (SP): Het tweede punt betreft de peildatum van 6 juni 1997. Op zichzelf is dat een willekeurige datum, omdat de enige reden daarvoor bestaat uit het moment waarop de regering bekendmaakte dat er een regeling voor asbestslachtoffers zou komen; dat is dus de regeling waar wij nu over praten. De peildatum heeft tot gevolg dat een heel groot deel van de asbestslachtoffers die tegen verjaring of tegen een niet meer aanspreekbare werkgever aanlopen, buiten de regeling valt. Daarom vind